VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTAS
ELEKTROS SKYRIUS

Teikti Komisijos posėdžiui
Komisijos narys
Renatas Pocius
Komisijos pirmininko pavaduotojas
Jonas Makauskas
Komisijos pirmininkė
Inga Žilienė

2018-10-25

PAŽYMA
DĖL ELEKTROS ENERGIJOS PERDAVIMO PASLAUGŲ KAINŲ IR JŲ TAIKYMO TVARKOS PASKELBIMO

2018 m. spalio 25 d. Nr. O5E-280
Vilnius

1. Bendrosios nuostatos

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (toliau – Įstatymas) 67 straipsnio 2 dalimi, nustatančia, kad konkrečias perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų ir visuomenines elektros energijos kainas ir tarifus nustato ir keičia paslaugų teikėjai, bei LITGRID AB (toliau – Bendrovė) įstatų 7.12.2.1 papunkčiu, Bendrovė 2018 m. spalio 22 d. raštu Nr. KONF–SD–112 (toliau – Raštas) pateikė valdybos 2018 m. spalio 22 d. sprendimu Nr. 2 (protokolo Nr. 24) patvirtintą Elektros energijos perdavimo paslaugos kainų ir jų taikymo tvarką (toliau – Tvarka) 2019 metams. Pagal Tvarką nustatomos elektros energijos perdavimo paslaugos kainos taikomos skirstomųjų tinklų operatoriams ir vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie perdavimo tinklo, bei gamintojams, elektros energiją tiekiantiems į perdavimo sistemos operatoriaus elektros perdavimo tinklus.

Šiuo metu galiojanti Bendrovės elektros energijos perdavimo paslaugų kainų ir jų taikymo tvarka buvo patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) 2017 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. O3E-471 „Dėl Elektros energijos perdavimo paslaugų kainų ir jų taikymo tvarkos paskelbimo“.

2. Perdavimo paslaugos kaina

Apskaičiuojant 2019 m. diferencijuotą perdavimo paslaugos kainą atsižvelgiama į:

1. Komisijos 2018 m. spalio 2 d. nutarimu Nr. O3E-300 „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2019 metams perskaičiavimo“ (toliau – Nutarimas dėl viršutinės ribos) 2019 metams nustatytą:

1.1. Bendrovės perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą – **0,658 ct/kWh** (be PVM);

1.2. planuojamą perduoti elektros energijos kiekį – **10 696 GWh**;

1.3. normatyvinio pelno normą – **4,94 proc**.

2. Komisijos 2018 m. spalio 18 d. nutarimu Nr. O3E-266 „Dėl elektros energijos sisteminių paslaugų kainos 2019 metams nustatymo“ (toliau – Nutarimas dėl sisteminių paslaugų) 2019 metams nustatytą:

2.1. elektros energijos sisteminių paslaugų kainą – **0,615 ct/kWh** (be PVM);

2.2. numatomą patiekti elektros energijos kiekį vartotojams – **11 196 GWh**;

2.3. sisteminių paslaugų sąnaudas – **68,833 mln. EUR.**

3. Bendrovės 2018 m. balandžio 16 d. raštu Nr. KONF_SD-44 pateiktą Bendrovės valdybos 2018 m. balandžio 13 d. protokolą Nr. 8, kuriuo nustatyta, jog kaina už elektros energijos kiekį, importuotą arba eksportuotą iš/į valstybių, kurių perdavimo sistemos operatoriai nėra 2011 m. kovo 22 d. pasirašytos Atsiskaitymų pagal kompensavimo tarp perdavimo sistemos operatorių mechanizmą ilgalaikės sutarties Nr. SUT-84-11 (angl. ITC Clearing and Settlement Multi-Year Agreement,toliau – Sutartis) šalys, yra 0,06 ct/kWh.

Vadovaujantis Įstatymo 69 straipsnio 7 dalimi, Komisijai nustačius viršutines kainų ribas, paslaugų teikėjai turi teisę diferencijuoti paslaugos kainas pagal objektyvius požymius. Bendrovė Raštu Komisijai pateikė elektros energijos perdavimo paslaugų kainas, diferencijuotas pagal Perdavimo sistemos operatoriaus teikiamų paslaugų kainų diferencijavimo tvarką, patvirtintą Bendrovės 2012 m. spalio 17 d. valdybos posėdžio protokolu Nr. 12 ir suderintą Komisijos 2012 m. spalio 26 d. nutarimu Nr. O3-341 „Dėl Elektros energijos perdavimo paslaugos kainų, tarifų ir jų taikymo tvarkos paskelbimo“ (toliau – Diferencijavimo tvarka).

Atsižvelgiant į Komisijos Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2018 m. spalio 1 d. pažymą Nr. O5E-233 „Dėl LITGRID AB perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos 2019 metams perskaičiavimo“ ir į Komisijos Dujų ir elektros departamento Rinkos plėtros ir stebėsenos skyriaus 2018 m. spalio 17 d. pažymą „Dėl elektros energijos sisteminių paslaugų kainos 2019 metams nustatymo“ Tvarkos 7 punkte, lyginant su 2018 metais galiojančia tvarka, neliko išimties „(išskyrus Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės užkrovimui perduotą elektros energijos kiekį, už kurį nemokama perdavimo paslaugos ir sisteminių paslaugų kaina)“.

Bendrovės apskaičiuoti ir siūlomi Komisijai patvirtinti tarifai nuo 2019 m. sausio 1 d. bei jų palyginimas su galiojančiais iki 2018 m. gruodžio 31 d. pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. **Galiojančios ir siūlomos nustatyti nuo 2019 m. sausio 1 d. elektros energijos perdavimo paslaugos kainos**

Eil. Nr.	Kainos pavadinimas	Mato vnt.	Kaina (be PVM)			
			330-110 kV įtampoje		35-6 kV įtampoje	
			Galiojančios nuo 2018 m. sausio 1 d.	**Siūloma nustatyti nuo 2019 m. sausio 1 d.**	Galiojančios nuo 2018 m. sausio 1 d.	**Siūloma nustatyti nuo 2019 m. sausio 1 d.**
1.	**Nediferencijuota elektros energijos perdavimo paslaugos kaina**					
1.1.	Perdavimo paslaugos kaina	ct/kWh	0,618	0,657	-	-
1.2.	Sisteminių paslaugų kaina	ct/kWh	0,529	0,615	-	-
2.	**Dvinaris tarifas**					
2.1.	Energijos dedamoji	ct/kWh	0,389	0,434	0,427	0,477
2.2.	Galios dedamoji	EUR/kW mėnesiui	1,239	1,21	1,349	1,32
3.	Sisteminių paslaugų tarifas	EUR/kW mėnesiui	3,011	3,502	3,011	3,502
4.	Kaina už reaktyviosios energijos generavimą į perdavimo tinklą	ct/kVarh	0,142	0,16	0,142	0,16
5.	Kaina už reaktyviosios energijos naudojimą iš perdavimo tinklo	ct/kVarh	0,071	0,08	0,071	0,08

6.	Kaina už elektros energijos kiekį, importuotą arba eksportuotą iš/į valstybes, kurių PSO nėra Atsiskaitymų pagal kompensavimo tarp perdavimo sistemos operatorių mechanizmą ilgalaikės sutarties šalys	ct/kWh	0,06*	0,06	-	-

*patvirtinta Komisijos 2018 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. O3E-126 „Dėl elektros energijos perdavimo paslaugų kainų ir jų taikymo tvarkos pakeitimo paskelbimo“ ir galioja nuo 2018 m. liepos 1 d., iki 2018 m. liepos 1 d. buvo 0,05 ct/kWh.

Paminėtina, kad vadovaujantis Diferencijavimo tvarkos 1.2.1, 1.2.2, 3.3, 3.4 papunkčiais, kainos pagal vartotojų elektros įrenginių prijungimo įtampos ribą diferencijuojamos remiantis sąnaudomis, patiriamomis atitinkamai 330-110 kV ir 35-6 kV įtampos tinkluose. 1 lentelėje nurodyto dvinario tarifo energijos ir galios dedamosios diferencijuojamos pagal Elektros energijos perdavimo, skirstymo, visuomeninio tiekimo paslaugų ir visuomeninių elektros energijos kainų diferencijavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Komisijos 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. O3-252 „Dėl elektros energijos perdavimo, skirstymo, visuomeninio tiekimo paslaugų ir visuomeninių elektros energijos kainų diferencijavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 9.1.1 papunktį, kuris nustato, kad perdavimo sistemos operatorius 50 proc. perdavimo sistemos operatoriaus sąlyginai pastoviųjų sąnaudų ir investicijų grąžos bei 100 proc. kintamųjų sąnaudų privalo priskirti elektros energijos dedamajai ir 50 proc. sąlyginai pastoviųjų sąnaudų ir investicijų grąžos privalo priskirti galios dedamajai. Atitinkamos nuostatos reglamentuotos Diferencijavimo tvarkoje ir elektros energijos perdavimo paslaugos kainos diferencijuotos pagal Diferencijavimo tvarkos 4 skyriuje nustatytas formules, o nediferencijuotos kainos, įskaitant generuojamos į perdavimo tinklą ir naudojamos iš perdavimo tinklo reaktyviosios elektros energijos kainos – pagal Diferencijavimo tvarkos 3 skyriuje nustatytas formules.

Pagal Įstatymo 69 straipsnio 9 dalį paslaugos teikėjo nustatytas kainas ir tarifus per 30 kalendorinių dienų nuo paslaugos teikėjo prašymo gavimo dienos skelbia Komisija, prieš tai patikrinusi, ar nustatant kainas ir tarifus nebuvo pažeisti kainų ir tarifų nustatymo reikalavimai, ar nediskriminuojami vartotojai. Patikrinus duomenis, remiantis planuojama vartojimo struktūra, elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinė riba neviršijama (2 lentelė), o konkrečių kainų taikymas nediskriminuoja skirstomųjų tinklų operatorių ir vartotojų, gaunančių elektros energiją iš perdavimo tinklų, bei gamintojų, elektros energiją tiekiančių į perdavimo sistemos operatoriaus elektros perdavimo tinklus.

2 lentelė. **Vidutinių perdavimo paslaugos kainų ir jų viršutinių ribų palyginimas**

Eil. Nr.	Rodikliai	Mato vnt.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2018/2019 m. pokytis, proc.
1.	Perduotos elektros energijos kiekis	mln. kWh	9769	10 189	10 696	+5,0
2.	Perduotos energijos kiekis, kuriam reikalinga užtikrinti galios rezervus	mln. kWh	10112	10 688	11 196	+4,8
3.	Pajamos iš perdavimo veiklos	mln. EUR	65,6	63,1	70,4	+11,6
4.	Pajamos už sistemines paslaugas	mln. EUR	39,8	56,5	68,8	+21,8
5.	Iš viso pajamos iš perdavimo veiklos	mln. EUR	105,4	119,6	132,2	+10,5
6.	**Vidutinis svertinis perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainų vidurkis**	**ct/kWh**	**0,672**	**0,619**	**0,658**	+6,3
7.	**Viršutinė perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos riba**	**ct/kWh**	**0,672**	**0,619**	**0,658**	+6,3
8.	**Sisteminių paslaugų kaina (nustatyta)**	**ct/kWh**	**0,393**	**0,529**	**0,615**	+16,3

9.	**Vidutinis svertinis perdavimo paslaugos kainos vidurkis (6.+8.)**	**ct/kWh**	**1,065**	**1,148**	**1,273**	+10,9
10.	**Viršutinė perdavimo paslaugos kainos riba (7+8)**	**ct/kWh**	**1,065**	**1,148**	**1,273**	+10,9

Planuojamos 2019 metams konsoliduotos Bendrovės pajamos iš elektros energijos perdavimo paslaugos sudarytų **132,2 mln. EUR,** tarp kurių pajamos iš sisteminių paslaugų – **68,8 mln. EUR**, o Nutarimu dėl viršutinės ribos patvirtintas 2019 metams leistinas perdavimo paslaugos pajamų lygis – **70,4 mln. EUR**.

3. Baigiamosios nuostatos

Elektros skyrius, patikrinęs, ar Bendrovė nustatydama elektros energijos perdavimo paslaugos kainas ir tarifus nepažeidė kainų ir tarifų nustatymo reikalavimų, ir ar nediskriminuojami vartotojai, pažeidimų nenustatė.

Elektros skyrius siūlo Komisijai paskelbti LITGRID AB valdybos 2018 m. spalio 22 d. sprendimu Nr. 2 (protokolo Nr. 24) patvirtintas Elektros energijos perdavimo paslaugų kainas ir jų taikymo tvarką Teisės aktų registre.

PRIDEDAMA. Nutarimo „Dėl Elektros energijos perdavimo paslaugų kainų ir jų taikymo tvarkos paskelbimo“ projektas, 3 lapai.

Dujų ir elektros departamento
Elektros skyriaus patarėja Lina Milkevičiūtė

Į posėdį kviečiami:
1. Energetikos ministerijos atstovai;
2. „LITGRID AB“ atstovai;
3. AB „Energijos skirstymo operatorius“ atstovai;
4. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos atstovai;
5. Lietuvos pramoninkų konfederacijos atstovai.